

RINKOS APŽVALGA

Parengė Audrius Radzevičius
„Inreal“ rinkotyros specialistas

2006 liepa,
Nr. 7 (11)

Komentaras

Pernai 10-30 proc. išaugęs trijų didžiųjų Lietuvos miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos) nekilnojamojo turto rinkos aktyvumas pirmąjį šių metų pusmetį ženkliai sumažėjo. Turimais VI „Registru centro“ pateiktais duomenimis, palyginus su tuo pačiu laikotarpiu (pirmu pusmečiu) pernai, Vilniuje patalpų ir žemės sklypų pardavimo sandorių sudaryta beveik 13 proc., Klaipėdoje 24 proc., o Kaune – beveik 25 proc. mažiau.

Bene ženkliausiai prie šio sandorių skaičiaus mažėjimo proceso prisidėjo planuojamo euro įvedimo jau nuo kitų metų pradžios neapibrėžtumas, o vėliau ir nukėlimas, bei dėl to išnykęs su euro įvedimu susijusių infliacinių lūkesčių efektas, iki tol nepagrįstai kaitinę rinką ir prisidėjęs prie spartaus kainų augimo. Išibėgėjusius pirkėjus atšaldė ir aktyvi Europos centrinio banko (ECB) infliacijos euro zonoje augimo prevencijos politika bei bazinių palūkanų normų didinimas. Dėl tokio rinkos aktyvumo mažėjimo, išaugo pasiūla antrinėje rinkoje, nustojo augti ir stabilizavosi kainos, „pardavėjų rinka“ virto labiau panaši į „pirkėjų rinka“, persiskirstė derybinė galia ir tai prisidėjo prie kainų stabilizacijos ir korekcijų, tiesa, tik senos statybos butų atžvilgiu. Naujos statybos butų kainos beveik nekito, arba net kai kur ūgtelėjo. Nemažėjo ir namų kainos, o priešingai šioms tendencijoms nemažėjęs ar net

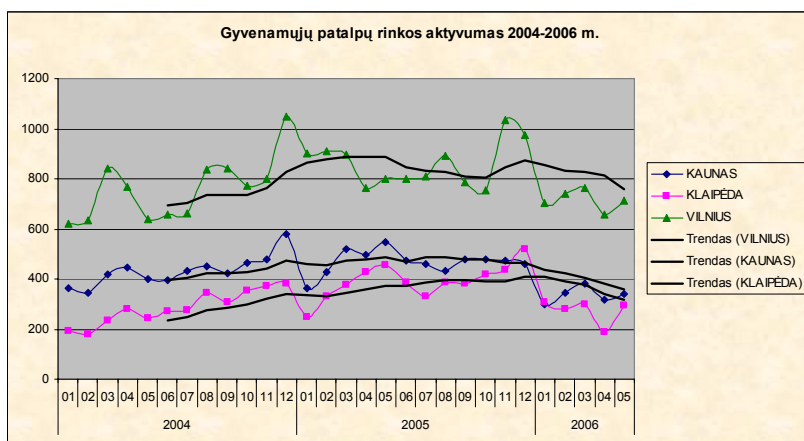
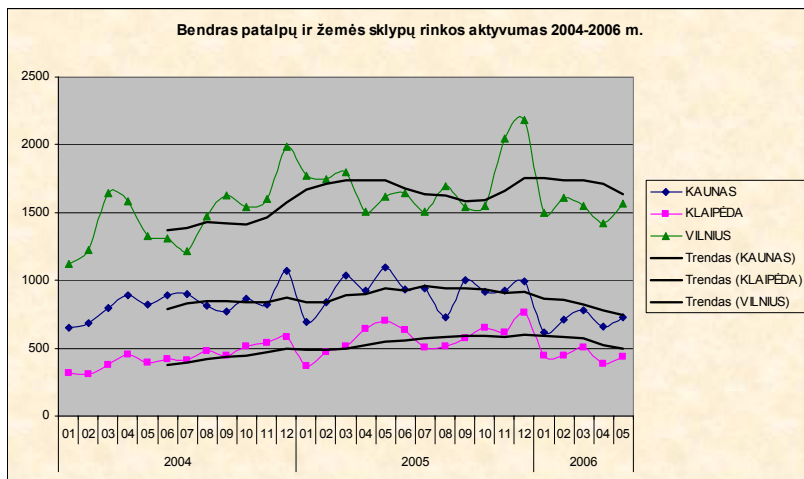
augęs žemės sklypų rinkos aktyvumas šį pusmetį ir toliau augino sklypų kainas.

Kainų mažėjimo grėsmę dėl tokių neigiamų rinkos aplinkos pokyčių sumažino tai, kad naujos statybos būsto pasiūla taip pat beveik nedidėjo, o auganti ekonomika, mažėjantis ir taip jau mažas nedarbo lygis ir sparčiai augantys atlyginimai atsivėrė palūkanų normų augimą ir perkamoji gyventojų galia beveik nepakito. Sumažėję ir mažėsiantys gyventojų pajamų mokesčiai kainų lygiui išliekant beveik stabiliam dar labiau didins galinčių įsigyti būstą skaičių, užsienio emigrantų skaičius taip pat išaugo, jų uždirbamos ir Lietuvoje išleidžiamos pajamos (tame tarpe ir nekilnojajamajam turtui įsigyti) taip pat antroje metų pusėje turėtų išjudinti rinką ir gražinti ją į įprastą vėžes, juolab, kad net ir užfiksuotas (beje, vis dar su paklaida, dėl duomenų nepilnumo) kritimas minėtu laikotarpiu vis vien rinkos aktyvumo rezultatus dar palieka panašius ar net ir didesnius nei 2004 m. I pusmečio rezultatai – t.y. buvo pradžios, be kita ko, papildomai įtakotos ir su stojimu į ES susietais infliaciniais lūkesčiais, aktyvumo lygmenį.

Gyvenamųjų patalpų rinkos sandoriai 2006 m. pirmąjį pusmetį ir toliau išliko didžiausia dalimi bendrame sandorių skaičiuje, tiesa ir smukimas čia užfiksuotas didžiausias. Palyginus su tuo pačiu laikotarpiu 2005 m. sostinėje sandorių sudaryta beveik 20 proc. mažiau, Kaune – 29 proc., o Klaipėdoje – 31 proc. Įdomu tai, kad pastebimas ypatingas aktyvumo protrūkis paskutiniaisiais pastarųjų kelių metų mėnesiais, ypatingai Vilniuje, tai iš dalies gali būti sietina ir su tautiečių, dirbančių emigracijoje, aktyvia veikla rinkoje, siekiu fiksuoti vis dar žemas palūkanas prieš jų didinimo ciklą bei tuo metu ypatingai suaktyvėjusią „euro“ įvedimo temos eskalacija ir didėjantį ažiotažą investuoti pinigus į nekilnojajamąjį turtą.

Kaip ir buvo prognozuota prieš pusę metų labiau pesimistiniame scenarijuje, naujienos dėl euro įvedimo nukėlimo būsto rinką šiek tiek stabilizavo – krito sandorių skaičius, sumažėjo ažiotažinis susidomėjimas, kainos jau daugiau nei ketvirtį išlieka beveik stabilios, arba nežymiai koregavosi. Ir tai, kaip ir anksčiau išreikšta „Inreal“ nuostata, nėra neigiamas reiškinys. Ir toliau laikomės nuomonės, kad, vienaip ar kitaip, šio segmento sandorių skaičiaus augimo tendencija dabartinėmis ir prognozuojamomis ekonominėmis sąlygomis sandorių skaičiaus kreivę (taigi ir paklausą) vidutinėje ir ilgalaikėje perspektyvoje kreips tolimesnio nuosaikaus didėjimo kryptimi.

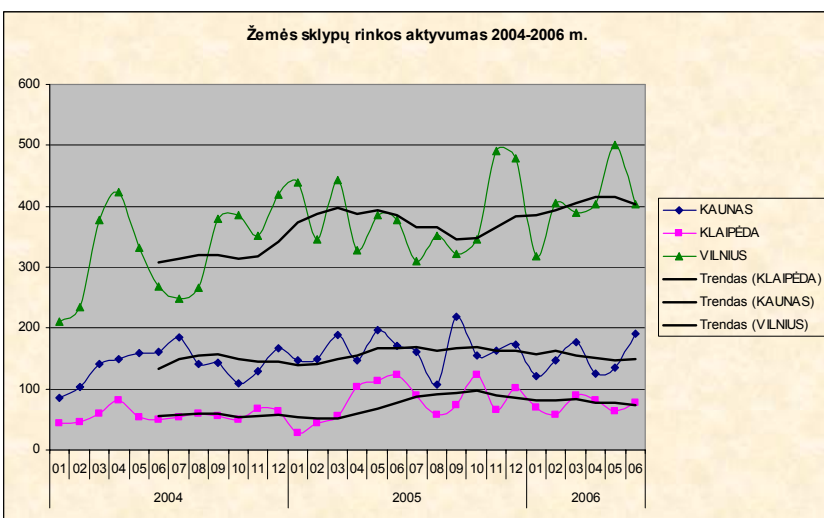
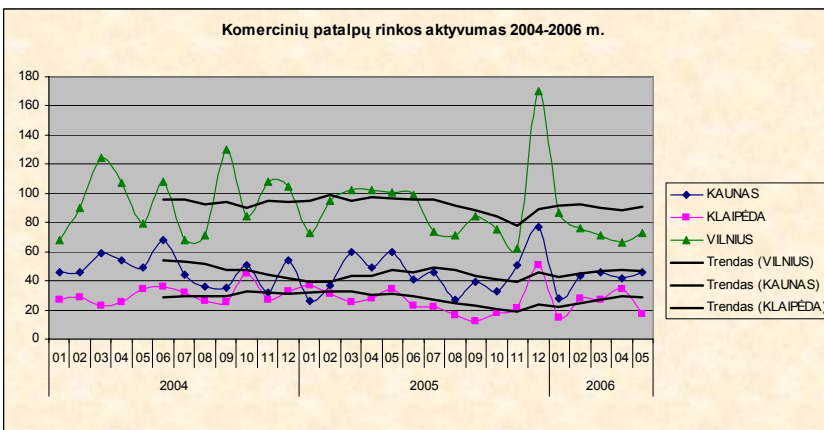
Komercinių patalpų rinka jau pernai tapusi gerokai vangese ir šių metų pirmąjį pusmetį, palyginus su praeitų metų analogišku laikotarpiu, dar labiau smuko. Vilniuje komercinių patalpų (skaičiuojant administracinių, prekybinių, sandėliavimo, gamybinių, pramoninių, maitinimo, poilsio, viešbučių ir sporto paskirties patalpų sandorius) pardavimo sandoriai

užfiksuota apie 25 proc. mažiau. Kaune ir Klaipėdoje sandorių sudaryta taip pat mažiau nei pernai – atitinkamai apie 19 ir 22 proc. Patikslinus duomenis nuosmukis, galų gale, neturėtų būti labai žymus. Nors ir visų paskirčių komercinių patalpų plotai didėja dėl tų pačių ekonominio augimo sudarytų priedaidų, tačiau susiklosčiusi situacija rinkos konjunktūroje (palyginti aukšti patalpų atsiperkamumo iš nuomos rodikliai) ir lemia tai, kad savininkai nėra linkę pardavinėti turimo komercinės paskirties nekilnojamojo turto. Praeitų metų pabaigoje visuose trijuose miestuose paskutiniaisiais mėnesiais sandorių gerokai padaugėjo, greičiausiai tam įtakos turėjo nekilnojamojo turto mokesčio komerciniams tikslams naudojamu turtu

galima teigti, kad komercinės paskirties nekilnojamojo turto sandorių skaičius didžiuosiuose šalies miestuose vis mažėja jau treči metai iš eilės.

Žemės sklypų rinkos aktyvumas Vilniuje 2006 m. I pusmetį, palyginti su 2005 m. I pusmečiu, toliau augo (2 proc.), o kituose didžiuosiuose šalies miestuose sumažėjo: Kaune 20 proc., Klaipėdoje 8 proc. Kartu su gyvenamųjų patalpų sandorių skaičiaus smukimu, labiausiai žemės sklypų segmente mažėjo individualiems namams skirtų sklypų sandorių skaičiai. Visų pirma, tokių sklypų nebedaug ir likusius norima parduoti už labai dideles kainas, kurios jau nelabai kam įkandamos. Daugiausiai iš visų žemės sandorių pastaraisiais metais buvo sudaroma būtent dėl namų valdos sklypų įsigijimo, tačiau Klaipėdoje ir Vilniuje pastarąjį pusmetį daugiausiai sandorių buvo sudaryta dėl gyvenamųjų teritorijų, ir sklypų skirtų daugiaaukštei bei daugiabutei statybai. Vilniuje per šių metų pirmąjį pusmetį, palyginti su analogišku laikotarpiu pernai, tokių sandorių sudaryta beveik 83 proc. daugiau, Klaipėdoje – 148 proc., o Kaune net 417 proc. daugiau, lyginant su 2004 m. I pusmečiu – net 10250 proc. daugiau. Tai leidžia tikėtis būsto pasiūlos augimo artimiausiais metais ir ganėtinai ženklus, jei tik visam tam netrukdytys pernelyg biurokratuota teritorijų planavimo ir statybų leidimų išdavimo sistema. Taip pat sparčiai augo ir komercinės, pramoninės, bei kitos (ne žemės ūkio) paskirties sklypų sandorių skaičius – Klaipėdoje 22 proc., Vilniuje – net 148 proc. Tik Kaune pirmąjį pusmetį fiksuotas kritimas – 38 proc. Taigi panašu, kad daugiausiai investicijų ir toliau plauks į sostinę bei uostamiestį, o Kaunas ir vėl liks nuošalyje, nes net ir palyginti su 2004 m. I pusmečiu, sklypų sandorių sudaryta 18 proc. mažiau.

skandalingoji raida, todėl kai kurie savininkai galbūt pabūgo smarkiai išaugusių mokesčių, ypač jei turtas nenaudojamas, todėl įvyko šis toks persiskirstymas, tuo labiau, kad tuo metu dar buvo palanku pirkti esant žemoms palūkanų normoms ir bandyti tuos objektus paversti tinkamais savo reikmėms arba nuomai. Tačiau toks procesas nevirto masiniu, ypač po įstatymo pataisų ir, įvertinus galimą paklaidą duomenyse, galima teigti, kad aktyvumo lygis vėliau nelabai skiriasi nuo pastarųjų kelių metų tendencijų. Apibendrinus

Nekilnojamojo turto rinkoje aktyvumas stabiliai auga (atsižvelgiant į trendo kreives), tačiau augimas galėtų būti, ko gero, ir dar didesnis, jei naujo būsto pasiūla būtų artimesnė paklausai, teritorijų planavimas vyktų greičiau ir sklandžiau, žemėlapių būtų baigti rengti ir egzistuojant didesnis apibrėžtumas dėl teritorijų perspektyvų, o rinka brandesnė, nebe taip įtakojama įvairių nepagrįstų infliacinių lūkesčių. Tokiu būdu augant ir rinkos skaidrumui ir pasitikėjimui ja, žemės sklypų ir komercinio nekilnojamojo turto segmentą galbūt drebintų gerokai daugiau ir stambesnių sandorių.

Pastaba: Įstatymais nėra nustatyta, per kurį laiką asmuo, įsigijęs nekilnojamąjį turtą, turi jį įregistruoti, todėl dažniausiai sandoriai yra įregistruojami praėjus ilgam laiko tarpui (kartais ir daugiau nei pusei metų) nuo jo sudarymo datos. Todėl ypač paskutinio ketvirčio duomenys yra nevisiškai tikslūs, kai kuriais atvejais galima paklaida iki 20 proc. Ateityje skirtingose „Inreal“ apžvalgose duomenys gali skirtis, priklausomai nuo to, kada buvo užsakyti duomenys iš „Registrų centro“.

Makroekonomikos naujienos

(STD) Išankstiniais Lietuvos statistikos departamento skaičiais, atliktais remiantis turimais statistiniais duomenimis ir ekonometriniais modeliais, **antrąjį 2006 m. ketvirtį bendrasis vidaus produktas siekė 20281 mln. Lt veikusiomis kainomis ir, palyginti su antruoju 2005 m. ketvirčiu, skaičiuojant 2000 m. palyginamosiomis kainomis, padidėjo 7,7 proc.** Antrąjį šių metų ketvirtį didžiausias bendrosios pridėtinės vertės augimas buvo gamybos ir gamybinės paskirties paslaugų įmonėse. Sparčiausiai augo pramonė ir statyba. Šių veiklos rūšių įmonėse pridėtinė vertė antrąjį ketvirtį augo beveik du kartus

daugiau negu visame šalies ūkyje. Pirmąjį 2006 m. pusmetį bendrasis vidaus produktas siekė 37311 mln. Lt veikusiomis kainomis ir, palyginti su atitinkamu 2005 m. laikotarpiu, skaičiuojant 2000 m. palyginamosiomis kainomis, padidėjo 8,2 proc. Pirmąjį pusmetį apdirbamosios gamybos ir statybos veiklos rūšių įmonėse pridėtinė vertė didėjo, atitinkamai, 14 ir 15 proc. Antrąjį 2006 m. ketvirtį vienam šalies gyventojui teko 5959 Lt bendrojo vidaus produkto. Tai 8 proc. daugiau nei per tuo pačiu ankstesnių metų laikotarpiu (skaičiuojant palyginamosiomis 2000 m. kainomis).

(STD) Statistikos departamento galutiniais munitinės deklaracijų ir Intrastato ataskaitų duomenimis, **2005 m. eksportuota 32767,3 mln. Lt vertės prekių, į Lietuvą importuota prekių, kurių vertė 43151,9 mln. Lt.** Lietuvos užsienio prekybos deficitas sudarė 10384,6 mln. Lt ir buvo 21,3 proc. didesnis nei 2004 m. Eksportas ir importas 2005 m., palyginti su 2004 m., padidėjo atitinkamai 26,9 ir 25,5 proc. **2006 m. sausio-gegužės mėn. eksportuota 15732,8 mln. Lt vertės prekių, į Lietuvą importuota prekių, kurių vertė 20425,7 mln. Lt.** Lietuvos užsienio prekybos deficitas sudarė 4692,9 mln. Lt ir buvo 24,9 proc. didesnis nei 2005 m. tuo pačiu laikotarpiu. 2006 m. sausio-gegužės mėn., palyginti su 2005 m. sausio-gegužės mėn., eksportas ir importas padidėjo atitinkamai 29,3 ir 28,2 proc. Didžiausią įtaką eksporto augimui turėjo mineralinių produktų (41 proc.), antžeminio transporto priemonių (58,1 proc.), plastikų ir jų dirbinių (80,4 proc.), baldų (23,5 proc.) eksporto padidėjimas. Importo augimą lėmė žalios naftos ir dujų (35,3 proc.), antžeminio transporto priemonių (50,4 proc.), elektros mašinų ir įrenginių, televizijos vaizdo ir garso įrašymo ir atkūrimo aparatų bei jų dalių (36,1 proc.) importo padidėjimas.

(ELTA) **Šių metų liepos 1 d. šalyje buvo 62 tūkst. registruotų bedarbių, arba 3,5 tūkst. mažiau negu prieš mėnesį.** Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, bedarbių skaičius sumažėjo 30,9 tūkst., arba 33,2 proc. Teritorinėse darbo biržose įregistruoti bedarbiai sudaro 2,9 proc. visų darbingo amžiaus šalies gyventojų. Išliekant aukštai darbo jėgos paklausai, teritorinėse darbo biržose per mėnesį buvo įregistruota 19,4 tūkst. laisvų darbo vietų. Liepos 1 dieną didžiausia darbingo amžiaus gyventojų dalis registruota bedarbiais buvo Akmenės (7,8 proc.), Ignalinos (7,5 proc.) ir Lazdijų bei Jurbarko (6,8 proc.) rajonų savivaldybėse. Mažiausiai bedarbių buvo tarp Trakų rajono bei Elektrėnų (0,8 proc.), Kretingos rajono (1,2 proc.) ir Neringos (1,3 proc.) savivaldybių darbingo amžiaus gyventojų. Iš didžiųjų šalies miestų mažiausias bedarbių procentas buvo Šiauliuose (1,5 proc.), didžiausias – Panevėžyje (3,5 proc.).

(STD) Statistikos departamento atliekamo prekybos ir maitinimo įmonių tyrimo išankstiniais duomenimis, **mažmeninės prekybos**, variklinių transporto priemonių ir motociklų, jų techninės priežiūros ir remonto, automobilių degalų mažmeninės prekybos įmonių **apyvarta (be PVM) 2006 m. sausio-birželio mėn. sudarė 12086,7 mln. Lt ir, palyginti su tuo pačiu 2005 m. laikotarpiu, padidėjo 14,8 proc. palyginamosiomis kainomis.** Įmonių, prekiaujančių maisto prekėmis, apyvarta 2006 m. sausio-birželio mėn., palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, išaugo 6,2 proc. palyginamosiomis kainomis. Ne maisto prekėmis (neįskaitant automobilių) prekiaujančių įmonių apyvarta 2006 m. sausio-birželio mėn., palyginti su 2005 m. tuo pačiu laikotarpiu, išaugo 9,2 proc. palyginamosiomis kainomis. Ypač išaugo tekstile, drabužiais ir avalyne prekiaujančių įmonių bei įmonių, prekiaujančių baldais, apšvietimo įranga, buitiniai elektros prietaisais, radijo, televizijos prekėmis ir statybinėmis medžiagomis, specializuotos prekybos apyvarta – atitinkamai 32,0 ir 10,5 proc. Variklinių transporto priemonių ir motociklų pardavimo, techninės priežiūros ir remonto, automobilių degalų mažmeninės prekybos įmonių apyvarta 2006 m. sausio-birželio mėn., palyginti su 2005 m. atitinkamu laikotarpiu, išaugo 27,6 proc. palyginamosiomis kainomis. Restoranų, barų ir kitų maitinimo įmonių apyvarta (be PVM) 2006 m. sausio-birželio mėn., palyginti su tuo pačiu 2005 m. laikotarpiu, padidėjo 3,7 proc.

(STD) Statistikos departamento duomenimis, **vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokytis 2006 m. birželio mėn., palyginti su gegužės mėn., sudarė 0,2 proc. (2005 m. birželio mėn., palyginti su gegužės mėn., – 0,1 proc.).** 2006 m. birželio mėn. metinė infliacija (2006 m. birželio mėn., palyginti su 2005 m. birželio mėn.) sudarė 3,7 proc. (2005 m.

birželio mėn., palyginti su 2004 m. birželio mėn., – 2,0 proc.). 2006 m. birželio mėn. vidutinė metinė infliacija sudarė 3,0 proc. (2005 m. birželio mėn. – 2,7 proc.). Nuo šių metų pradžios sparčiai auga paslaugų kainos, kai kuriais mėnesiais jų didėjimo tempai žymiai lenkia prekių kainų augimą. Vartojimo prekių kainos per birželio mėn. padidėjo 0,1, paslaugų kainos – 0,8 proc.

(STD) Statistikos departamento duomenimis, **statybos kainos 2006 m. birželio mėn., palyginti su gegužės mėn., padidėjo 1,2 proc.** (2005 m. birželio mėn., palyginti su gegužės mėn., – 1,4 proc.). Darbo užmokestis ir pridėtinės išlaidos padidėjo 2,5 proc., statybinių medžiagų ir gaminių kainos – 0,5 proc. Tai turėjo didžiausią įtaką bendrajam statybos sąnaudų kainų indeksui. Kainų indeksą veikė ir 0,3 proc. padidėjusios statybinių mašinų ir mechanizmų eksploatavimo darbo valandos kainos. Statybinių medžiagų ir gaminių kainų pokytį daugiausia lėmė 1,7 proc. pabrangusios elektrotechninės medžiagos, 0,7 – santechinės medžiagos, metalo gaminiai, įvairių rūšių betonai ir mišiniai, 0,5 procento – betono ir gelžbetonio gaminiai.

(ELTA) Liepos mėnesio Baltijos regiono ekonomikos apžvalgoje „Hansabanko“ **analitikai paliko tą patį** ankstesnėje apžvalgoje (išleistoje šių metų gegužę) **prognozuotą metinį BVP augimą 2006 m. – analitikų teigimu, Lietuvos ekonomika šiais metais augs 7,5 proc.** Tuo tarpu realaus darbo užmokesčio augimo prognozė padidinta iki 10,5 proc. šiais metais. Analitikų teigimu, tendencija, kad realus darbo užmokestis augs greičiau nei BVP, turėtų išlikti ir 2007 m. – tuomet BVP augs 6,5 proc., o realus darbo užmokestis – 9,3 proc. Atsižvelgiant į naujausius pokyčius darbo rinkoje, banko analitikai sumažino ir prognozuojamą nedarbą 2006 m. – nedarbas šiais metais turėtų siekti 6,3 proc. (ankstesnė prognozė – 6,7 proc.). Be pokyčių darbo rinkoje, banko analitikai atkreipė dėmesį ir į padidintą vidutinės infliacijos prognozę – prognozuojama, kad šiais metais ji sieks 3,6 proc. (anksčiau prognozuota 3,3 proc.). Tikėtina infliacija išliks panašiam lygįje ir ateinančiais metais – apie 3,5 proc. Tačiau ketinimai didinti valdžios sektoriaus išlaidas, kol kas nesimant antiinfliacinių priemonių, kelia riziką, kad infliacija gali būti ir aukštesnė. Panašios tendencijos stebimos ir Latvijoje bei Estijoje, kur vidutinė infliacija 2006 m. tikėtina sieks 6,5 proc. ir 4 proc. Prognozuojama, kad ekonomikos augimas Latvijoje šiais metais sieks 10 proc. (prognozė pagerinta nuo 9,4 proc.), Estijoje 9,4 proc. (prognozė pagerinta nuo 8,7 proc.), o kitais metais augimas šiose šalyse turėtų tik nežymiai sulėtėti (atitinkamai iki 7,5 proc. ir 8,1 proc.).

(ELTA) Europos Sąjungos (ES) statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, **praėjusiais metais ES valstybės narės į Sąjungai nepriklausančias šalis investavo 19 proc. daugiau lėšų: 2004 m. – 129 mlrd., o 2005 m. – 153 mlrd. eurų.** Tuo tarpu ES šalys pritraukė 23 proc. daugiau tiesioginių užsienio investicijų (TUI): 2004 m. šis rodiklis siekė 57 mlrd., o 2005 m. – 70 mlrd. eurų. Praėjusiais metais ES šalys Jungtinėse Valstijose investavo 26 mlrd. eurų, o Kanadoje – 9 mlrd. eurų. 2004 m. šie rodikliai siekė atitinkamai 7 ir 2 mlrd. eurų. Tuo tarpu Jungtinių Valstijų TUI į ES valstybes nares praėjusiais metais, palyginti su 2004 m., padidėjo nuo 15 mlrd. iki 18 mlrd. eurų, o Kanados – nuo 3 iki 7 mlrd. eurų. Neskačiuojant Šiaurės Amerikos, ES šalių TUI į Sąjungai nepriklausančias šalis pernai sumažėjo 2 proc., o į ES pritrauktų jų TUI lygis nepakito. 2005 m., palyginti su 2004 m., TUI srautas ES viduje išaugo beveik 80 proc. Didžioji Britanija, į ES nepriklausančias šalis pernai investavusi 56 mlrd. eurų, arba 37 proc. viso ES lygio, buvo stambiausia investuotoja. Nuo jos neatsilikė Prancūzija (19 mlrd. eurų; 12 proc.) ir Liuksemburgas (16 mlrd. eurų; 10 proc.). Didžioji Britanija taip pat sulaukė daugiausia investicijų iš ES nepriklausančių šalių – 17 mlrd. eurų, arba 24 proc. visų ES pritrauktų TUI. Po Didžiosios Britanijos eina Liuksemburgas (14 mlrd. eurų; 20 proc.) ir Prancūzija (13

mlrd. eurų; 19 proc.). Praėjusiais metais ES pasaulyje buvo grynoji investuotoja, kurios investicijos pritrauktas investicijas viršijo 83 mlrd. eurų (0,8 proc. BVP). 2004 m. ES investicijos pritrauktas investicijas viršijo 72 mlrd. eurų (0,7 proc. BVP). Valstybių narių duomenimis, praėjusiais metais Didžioji Britanija buvo didžiausia grynoji investuotoja į ES nepriklausančias šalis. Jos investicijos pritrauktas investicijas viršijo 39 mlrd. eurų. Stambiausia grynąja investicijų recipiente buvo Lenkija, pritraukusi 1 mlrd. eurų daugiau investicijų nei pati investavo užsienyje. Nyderlandai (87 mlrd. eurų), Prancūzija (61 mlrd. eurų) ir Liuksemburgas (49 mlrd. eurų) pernai buvo stambiausios investuotojos ES viduje.

Daugiausia investicijų Sąjungos viduje pritraukė Didžioji Britanija (115 mlrd. eurų), Liuksemburgas (43 mlrd. eurų) ir Nyderlandai (30 mlrd. eurų). Airijoje užfiksuotas 20 mlrd. eurų investicijų sumažėjimas. Praėjusiais metais Latvija sulaukė 0,5 mlrd. eurų tiesioginių užsienio investicijų. Tai yra mažiau nei kaimyninėse šalyse Lietuvoje ir Estijoje, rodo „Eurostat“ duomenys. Lietuvoje tiesioginės užsienio investicijos 2005 metais sudarė 0,8 mlrd. eurų, Estijoje – 2,2 mlrd. eurų. 2004 m. investicijos į šias šalis siekė atitinkamai 0,7 mlrd. eurų ir 0,9 mlrd. eurų. Iš viso Europos Sąjungos (ES) šalys 2005 metais sulaukė 394,3 mlrd. eurų užsienio investicijų.

Verslo aplinkos naujienos

(„Vakarų ekspresas“) **Tyrimų bei apklausų duomenimis, pagal korupcijos mastą iš visų ekonomikos sričių užtikrintai pirmąja statybų sektorius.** Pagal „Transparency International“ 2002 m. kyšininkavimo indeksą, statybos ir viešųjų darbų sektoriuje kyšininkavimo lygis pasaulyje yra aukščiausias. Jo mastai lenkia net ir ginklų bei naftos ir dujų sektorių rezultatus juos sudėjus kartu. Įmonių vadovų apklausos rodo, jog statybų sfera kaip labiausiai neskaidri suvokiama ir Lietuvoje. Beje, panašūs ir valdininkų apklausos rezultatai – Vilniaus savivaldybės atstovai, paprašyti įvardyti, kuri Savivaldybės veiklos sritis yra rizikingiausia pagal galimybę atsirasti korupcijai, dažniausiai nurodė miesto plėtrą. 2005 m. Lietuvos korupcijos žemėlapiu duomenimis, gyventojai ir įmonių vadovai gana korumpuotomis laiko statybos leidimų išdavimo, dokumentų derinimo, žemės paskirties keitimo procedūras. Tikimybė statybų sektoriuje atsirasti korupcijai yra dėl daugelio priežasčių: įgyvendinant projektus yra daug dalyvių, dauguma projektų vienkartiniai, todėl sunku lyginti jų sąnaudas, gali būti per menkai kontroliuojami leidimus išduodantys pareigūnai ir t.t. „Transparency International“ Jungtinės Karalystės ekspertai pažymi, kad korupcija statybose gali išpūsti viešo objekto kainą iki dviejų kartų. Vis dėlto, kol kas niekas neturi aiškaus plano, ką reikėtų daryti kovojant su korupcija – kalbos lieka kalbomis, nors jau laikas bandyti šią problemą spręsti.

statybomis, Vyriausybė nusprendė atitinkamiems apskričių administracijos departamentams (skyriams) leisti padidinti pareigybių skaičių 26 etatiniais vienetais, o likusius 37 apskričių viršininkai numato įsteigti iš neišnaudoto maksimalaus valstybės tarnautojų skaičiaus. Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos pareigybių skaičių leista padidinti 15 etatinių vienetų.

(Vilnius.lt) **Siekdama paskatinti bendrabučių tipo namų atnaujinimą, sostinės Savivaldybė rengiasi pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su nekilnojamojo turto srityje dirbančia UAB „Vyrokas“.** Vilniaus miesto tarybos kolegija pritarė šiai sutarčiai ir kviečia kitas nekilnojamojo turto bei statybų bendroves bendradarbiauti įgyvendinant programą „Atnaujinkime būstą – atnaujinkime miestą“. Remiantis šia sutartimi, „Vyroko“ verslo grupės bendrovės konsultuos gyventojus bendrijų kūrimo ir pasirengimo dalyvauti būsto atnaujinimo programoje klausimais, padės atlikti organizacinį darbą kuriant daugiabučių namų savininkų bendrijas bendrabučio tipo namuose, įvertins bendrabučio tipo namų būklę ir pasiūlys jų modernizavimo priemones. Viena iš tokių priemonių, mažinanti būsto atnaujinimo išlaidas gyventojams, yra namo antstato pastatymas. Įvertindama rekonstruojamų bendrabučių anstatų statybos galimybes, UAB „Vyrokas“ pateiks patalpų savininkams papildomo finansavimo šaltinių galimybes, kurios padės sumažinti jų nuosavų lėšų ar kreditų poreikį. Bendrovė taip pat teiks konsultacijas dėl bendrabučio tipo namų atnaujinimo ir anstato statybos techninių galimybių, pristatys gyventojams anstatų statybos programą, atliks namų rekonstrukcijos ir anstatų statybos sąmatinius skaičiavimus, paruoš anstatų techninius projektus. Savivaldybė atliks analizę ir pateiks bendrovei informaciją apie antstatų statybos galimybes Vilniaus miesto bendrabučio tipo namuose bei daugiabučiuose namuose. Miesto plėtros bei Energetikos ir ūkio departamentas teiks pagalbą projektuojant ir statant namų anstatus, jei tokia statyba bus įmanoma ir namo bendrija bus sudariusi sutartį su minėta bendrove. Savivaldybė suteiks UAB „Vyrokas“ įgaliojimus atlikti visus organizacinius veiksmus, kuriant daugiabučių namų savininkų bendrijas bendrabučio tipo namuose ir įgyvendinant būsto atnaujinimo programą. Savivaldybė taip pat teiks negražintiną paramą bendrijoms energetinių auditų atlikimui ir investicijų projektų parengimui apmokėti, techninių dokumentų rengimo išlaidoms padengti, daliai investicijų daugiabučio namo modernizavimui apmokėti bei atliks kitas būsto atnaujinimo programoje numatytas funkcijas.

(„Lietuvos žinios“) **Seimas priėmė įstatymo pataisas, draudžiančias asmeniui įsigyti daugiau nei 500 ha žemės ūkio paskirties žemės.** Pasak pataisų iniciatorių, nustatyta riba turėtų sumažinti spekuliacinę prekybą žeme ir stiprinti vidutinių ūkininkų sluoksnį. Pagal iki tol buvusią tvarką vienas fizinis asmuo galėjo nusipirkti ne daugiau kaip 300 ha žemės, o juridiniai asmenys – 2000 ha ūkininkavimui skirto ploto. Konstituciniam Teismui išaiškinus, kad toks diferencijavimas pažeidžia žmogaus teises, Seimas nustatė vienodą limitą tiek gyventojams, tiek ir bendrovėms. Pasak Seimo nario Kazio Starkevičiaus, šiuo metu Lietuvoje daugiau negu 500 ha ūkininkauti skirtos žemės turi 16 įmonių. Jo manymu, optimaliausias limitas būtų 300 ha. K. Starkevičius pabrėžė, kad priimtos įstatymo pataisos nedraudžia trūkstantos žemės nuomotis. Žemės ūkio rūmų pirmininko Broniaus Makauskio teigimu, jis netiki pataisų veiksmingumu, nes galima rasti būdų, kaip tokius apribojimus apeiti.

(ELTA) **Statybos priežiūrai ir kovai su neteisėtomis statybomis šalies apskrityse padaugės kontroliuojančių tarnautojų.** Per pastaruosius penkerius metus statybos darbų apimtims padidėjus 70 proc., atitinkamai padidėjo ir rengiamų teritorijų planavimo dokumentų, statinių projektų, išduodamų statybos leidimų, statomų ir pripažįstamų tinkamais naudoti statinių skaičius. Dėl nepakankamo valstybės tarnautojų, dirbančių šiose institucijose, skaičiaus iki šiol buvo galima patikrinti tik nedidelę dalį statinių projektų bei statybos procesų. Apskričių viršininkų administracijos ir jų vidaus audito tarnybos pripažino, kad teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamentams (skyriams) būtinos papildomos 63 valstybės tarnautojų pareigybės. Stiprinant statybos priežiūrą ir siekiant geriau kovoti su neteisėtomis

(BNS) **Trejus metus nuo 2007 m. sostinėje juridiniai ir fiziniai asmenys turės mokėti 0,9 proc. nekilnojamojo turto mokesstinės vertės mokestį, kurio dalis galės būti savanoriškai skiriamas bendruomenių reikmėms.** Tokius

2007–2009 m. komercinei veiklai naudojamo nekilnojamojo turto mokesčio tarifus nustatė Vilniaus miesto taryba. Iš sumokėtos 0,9 proc. sumos 0,8 proc. kelias į miesto biudžetą, o 0,1 proc., atitinkamoje teritorijoje (seniūnijoje) esančio nekilnojamojo turto turėtojams susitarus su gyvenamosios vietovės bendruomenės taryba, galės būti savanoriškai skiriamas bendruomenės reikmėms. Tokiu būdu dalis Vilniuje surenkamo nekilnojamojo turto mokesčio esą galės būti naudojama miesto bendruomenių gerovei ir investuota į sostinės patrauklumo didinimą. Kaip ir anksčiau, 1 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės mokesčio tarifas bus taikomas visoms patalpoms ir statiniams, kurie yra nenaudojami arba naudojami ne pagal paskirtį, arba yra apleisti, neprižiūrimi.

(„Lietuvos rytas“) **Pergrūstų automobilių stovėjimo aikštelių erzinami sostinės Savivaldybės valdininkai svarsto įvesti mokestį investuotojams, kurie šalia rekonstruojamų ar naujai statomų pastatų neįrengia automobilių stovėjimo aikštelių.** Už vieną trūkstantą automobilių stovėjimo vietą verslininkams teks pakloti beveik 18 tūkst. Lt. Už surinktus pinigus savivaldybė žada įrengti bendro naudojimo aikštelių. Tuo tarpu verslininkai abejoja, ar sutaps jų ir valdininkų apskaičiavimai, už kokio dydžio automobilių aikštelę bus mokama kompensacija. Už trūkstantas automobilių vietas kompensacijas mokės ne tik Senamiestyje, bet ir kituose miesto rajonuose investuojantys verslininkai. Viena trūkstanta automobilių stovėjimo vieta savivaldybės biudžetą papildys 17 640 litų. Tiek reikės sumokėti komercinių patalpų statytojams. Kompensacija už trūkstantas aikšteles prie daugiabučių gyvenamųjų namų bus skaičiuojama kitaip. Valdininkai įvertins, kokio ploto aikštelę prie namų reikėtų įrengti. Projekto rengėjai jau sudarė ir lentelę, kurioje nurodytas minimalus stovėjimo vietų skaičius prie skirtingų pastatų. Štai, pavyzdžiui, dviem studentų bendrabučio gyventojams skirta viena vieta automobilių

stovėjimo aikštelėje. Po vieną vietą skiriama 20 kv. m prekybos centro salės ploto. Po vieną automobilių stovėjimo vietą skiriama ir šešioms aukštųjų mokyklų studentams bei trims dėstytojams. Prie kavinių ir restoranų po vieną vietą skiriama 15 kv. m salės ploto. Kiek automobilių vietų turėtų būti prie daugiabučių namų, lems butų skaičius. Šio projekto rengėjai investuotojams žada ir nuolaidų. Pavyzdžiui, gali būti, kad Senamiestyje įrengti tinkamą automobilių stovėjimo aikštelę draudžia Kultūros paveldo departamento išvados. Šiuo atveju verslininkai gali būti atleisti nuo visos kompensacijos. Ar teks verslininkams už neįrengtas stovėjimo vietas mokėti kompensacijas, valdininkai spręs rugsėjį.

(„Respublika“) **Kauno miesto taryba nustatė, kokio dydžio nekilnojamojo turto mokestį juridiniams ir fiziniams asmenims teks mokėti kitamet – nuspręsta įvesti dviejų tarifų mokestį: 0,8 proc. ir 0,6 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės.**

(„Vakarų ekspresas“) **Klaipėdos miesto taryba patvirtino nekilnojamojo mokesčio turto lengvatas šioms metams ir nustatė šio mokesčio dydį 2007 m.** Kitamet už komercinės paskirties nekilnojamąjį turtą uostamiestyje reikės mokėti 0,8 proc. mokestį. Komerciniais tikslais naudojamojo nekilnojamojo turto mokestis šiais metais bus sumažintas tik tiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kuriems jis, palyginti su 2005 m. deklaruota ir sumokėta suma, išaugo 40 ir daugiau proc. Tai palies tik tą verslininkų dalį, kurių valdomo turto vertė atlikus jo vertinimą vadinamuoju masiniu būdu padidėjo ne mažiau nei tris kartus. Mokesčio lengvata nebus taikomos apleistų, ne pagal paskirtį naudojamų pastatų ar patalpų savininkams. Jau yra parengtas preliminarus tokio nekilnojamojo turto savininkų sąrašas, kuris pakoregavus bus pateiktas tvirtinti Klaipėdos miesto tarybai.

NT rinkos įvykiai trumpai

(„Verslo žinios“) **Vilniaus vertybinių popierių biržos Valdybos sprendimu AB „Panevėžio statybos trestas“ akcijos liepos 13 d. įtrauktos į Oficialųjį prekybos sąrašą.** Iki tol bendrovės akcijomis buvo prekiaujama Einamajame prekybos sąrašė. Tai pirmoji šio pramonės sektoriaus bendrovė Oficialiajame prekybos sąrašė, taigi bendrame Baltijos vertybinių popierių biržų Oficialiajame sąrašė šalia 2 Estijos statybos bendrovių turėsime ir šio sektoriaus bendrovę iš Lietuvos. Sausio 1 d. įmonės kapitalizacija - 228,9 mln. Lt, birželio 30 d. - 171,68 mln. Lt. Bendrovės įstatinis kapitalas - 16,35 mln. Lt, kurį sudaro 16,35 mln. 1 Lt nominalios vertės akcijų. PST nuosavas kapitalas 2006 m. kovo 31 d. buvo 37,67 mln. Lt. 2005 ir 2004 m. bendrovės grynasis pelnas atitinkamai buvo 10,65 mln. Lt ir 2,56 mln. Lt.

(„Verslo žinios“) **Nekilnojamojo turto fondas „Explorer Property Fund“ nuo veiklos pradžios (2005 m. gegužę) įsigijo arba artimiausiu metu įsigis 10 objektų – daugiau kaip 291 mln. Lt vertės.** Lietuvoje fondas, pradėjęs veiklą prieš 3 mėn., susitarė dėl dviejų 34,9 mln. Lt vertės objektų įsigijimo. Fondo duomenimis, bendros investavimo galimybės - 691 mln. Lt. Šią sumą planuojama investuoti iki antrųjų veiklos metų pabaigos. Iš jų 190,2 mln. Lt - fondo akcinis kapitalas, kuris sudarys 20-30 proc. visų investicijų. Latvijoje fondo investicijos - 51,8 mln. Lt. Fondo duomenimis, daugiausia investuota Estijoje - į 6 objektus, kurių bendra vertė 204 mln. Lt. Fondas daugiausia investuoja į biurų, komercinius pastatus ir logistikos objektus Baltijos šalių sostinių centruose bei regionuose.

(ELTA) **Mažmeninės prekybos tinklo „Norfa“ savininkai nusprendė parduoti komercinės paskirties nekilnojamąjį turtą - 36 prekybos centrus, kuriuos iki**

šiol valdė su „Norfos mažmena“ susijusi bendrovė „Rivona“. Dėl daugiau kaip 75 tūkst. kv. m ploto nekilnojamojo turto konkuruoja penki tarptautiniai investicijų fondai. Už parduotą nekilnojamąjį turtą gauti pinigai bus skirti tinklo plėtrai Latvijoje, Rusijoje ir Ukrainoje, nes investuotų pinigų pelno maržas ten yra didesnės nei Europos Sąjungos šalyse. Šiuo metu šalyje yra 114 "Norfos" prekybos centrų. „Norfos mažmena“ ir toliau žada plėstis Lietuvoje. Be to, bendrovė šiemet įsigijo keletą žemės sklypų Latvijoje ir Rusijoje, kur šiuo metu vykdomi prekybos centrų statybos projektavimo darbai.

(„Lietuvos aidas“) **Statybų bei nekilnojamojo turto vystymo bendrovės „Ranga group“ ir „Eika“ prašo leidimo lygiomis dalimis valdyti bendrovės „Statyba ir architektūra“, leidžiančios to paties pavadinimo mėnesinį žurnalą, akcijų.** Prašymą bendrovės, pernai įsigijusios po 50 proc. žurnalo leidybos įmonės akcijų, pateikė Konkurencijos tarybai. Nuo 1957 m. leidžiamas žurnalas „Statyba ir architektūra“ - seniausias leidinys Lietuvoje, rašantis apie statybas, architektūrą ir nekilnojamąjį turtą - nuo 1922 m. jis vadinosi „Statybos menas ir technika“.

(delfi.lt) **Izraelio kompanija „Electra Real Estate“ pasirašė sutartį, pagal kurią iš Lietuvos kompanijos už 33 mln. naujųjų Izraelio šekelių (apie 20 mln. Lt) Vilniuje įsigis trys sklypus.** Abi kompanijos šioje žemėje planuoja pastatyti apie tūkstantį butų. „Electra Real Estate“ įsitikinusi, kad investuoti Lietuvoje verta dėl klestinčios šalies ekonomikos.

(BNS) **Vilniaus miesto Savivaldybė Registrų centro Vilniaus filialo patalpas Senamiestyje bandys**

privatizuoti mažiausiai už 7,4 mln. Lt. Tokia pradinė pardavimo kaina nustatyta Savivaldybės rugpjūčio 28 d. rengiamame aukcione. Aukcione bus bandoma parduoti 1,24 tūkst. kv. m ploto trijų aukštų pastatą su patalpomis rūsyje. Trys sostinės filialo padaliniai ir Vilniaus rajono skyrius persikels į Lvovo gatvėje naujai statomą dangoraižį, kuriame Registrų centrui priklausys 3-4 aukštai. Pastate taip pat įsikurs ir kitos įmonės ar įstaigos. Numatoma, kad pagrindinė Registrų centro vadovybė liks senosiose patalpose sostinės V. Kudirkos gatvėje.

(delfi.lt) **Nekilnojamojo turto vystymo bendrovė „VIPC Vilnius“ ir investicijų įmonė „Hermis fondų valdymas“ ginčus dėl Profsąjungų rūmų dalies baigė taikos sutartimi.** Ją savo nutartimi patvirtino Vilniaus apygardos teismas. Pagal šią nutartį UAB „Hermis fondų valdymas“ priklausanti Profsąjungų rūmų dalis taps UAB „VIPC Vilnius“ nuosavybe. Užbaigus šį sandorį, „VIPC Vilnius“ priklausys visi Profsąjungų rūmai. Planuojama, kad ant Tauro kalno esantis statinys virs moderniu daugiafunkciniu pastatu ir, išsaugodamas visuomeninę paskirtį, teiks papildomą naudą vilniečiams bei miesto svečiams.

(„Inreal“) **Šalia Vilniaus, nuo Antakalnio žiedo 8 km nutolusiose Vismaliukuose bus statoma 18 individualių namų gyvenvietė „Pušyno namai“, į kurią projekto vystytoja bendrovė „Altesta“ ir „Durisolis“ numato investuoti apie 10 mln. Lt.** Statybas numatoma baigti kitų metų pabaigoje. Gyvenvietė bus apsupta pušynų, kelias iki jos drieksis mišku ir bus asfaltuotas. „Pušyno namų“ teritorija bus sutvarkyta ir apšviesta, takai iškloti trinkelėmis. „Pušyno namams“ priklausys 6-14 a žemės sklypai, į namus bus atvestas dujinis šildymas. Iš ekologiškų medžiagų planuojamų statyti 190-260 kv. m ploto namų stogai bus dengti keramikinėmis čerpėmis bei bituminėmis čerpelėmis.

(„Lietuvos rytas“) **Bendrovė „YIT Kausta“, įpusėjusi logistikos terminalo statybą, nusprendė rezervuoti papildomus Kauno LEZ hektarus, kurie dar neišpirkti iš žemės savininkų.** Bendrovė „YIT Kausta“ tapo pirmąja, pasiryžusia investuoti į daugelį metų merdėjusią Kauno LEZ. Bendri investicijų planai siekia apie 60 mln. Lt. Šiuo metu jau pastatyta apie trečdalis logistikos terminalo – 5,6 ha teritorijoje sparčiai kylantis terminalas turės 30 tūkst. kv. m bendrojo ploto. Pastate įsikurs „A“ klasės sandėliai ir biurų kompleksas. Tikimasi, kad darbus pavyks baigti šiais metais.

(BNS) **Klaipėdos rajono valdžia palaimino net apie 20 detaliųjų planų projektų, pagal kuriuos bus statomi šimtai gyvenamųjų namų, kuriamos sodų bendrijos, verslo ir paslaugų įmonės, kiti objektai, besiskverbiantys ir į saugomas pajūrio teritorijas.** Karklėje 1,6 ha teritorijoje numatoma viešbučių, motelių, poilsio namų, kempingų statyba, taip pat 1-2 aukštų poilsio namus, o gyvenamuosius – Zeigių kaime. Pagal patvirtintus detaliuosius planus gyvenamieji namai bus statomi ir kitose populiariose pajūrio gyvenvietėse: Ginduliuose, Grabiuose, Normantuose, Dargužiuose, Radailiuose. Baukštininkų kaime (prie Jokūbavo kelio) 21,6 ha teritorijoje planuojama statyti net 129 namų kvartalą. Sudmantų kaime iškilis dar vienas automobilių prekybos salonas su autoserviso paslaugomis. Miesto taryba patvirtino ir žemės sklypo Glaudėnų kaime detalų planą, pagal kurį šalia dabartinio Klaipėdos miesto sąvartyno bus įrengta šiuolaikiška kompostavimo aikštelė.

(ELTA) **„Panevėžio statybos trestas“ laimėjo konkursą statyti gamybinį pastatą Panevėžyje.** Su norvegų bendrove „Adax“ pasirašytoje sutartyje numatytų statybos darbų vertė viršija 20 mln. Lt. Statomame gamybiniame pastate įsikurs viena iš „Adax“ grupės bendrovių „Durapart“, gaminanti automobilių kabelių pynes. Planuojama, kad gamybinio pastato statybos darbai truks devynis mėnesius ir bus baigti 2007 m. kovo 5 dieną.

(„Šiaulių kraštas“) **Šiaulių savivaldybė pradeda rengti Šventupio gyvenamojo mikrorajono specialųjį planą, kurio tikslas – koreguoti dar 1994 m. parengto detaliojo plano sprendinius ir rezervuoti atitinkamas teritorijas kvartalo inžineriniams tinklams, privažiavimams ir kitai infrastruktūrai.** Pakeitimų prireikė dėl to, kad čia atsiėmę žemes savininkai nori sklypus parduoti gyvenamajai statybai ir nuolat ragina Savivaldybę leisti tai daryti. Kol kas Savivaldybė lėšų infrastruktūrai šiame kvartale neturi ir dar kelerius metus neturės.

(„Lietuvos žinios“) **Italijos verslininkai, prieš aštuonerius metus Marijampolėje įkūrę keturias įmones, šalia šio miesto ruošiasi statyti naują logistikos centrą, kuris įsikurs 4 ha teritorijoje.** Pagal rengiamą verslo planą Aleksandravo kaime turėtų iškilti keturių korpusų šaldytuvų ūkis, talpūs sandėliai įvairiems Italijoje, kitose šalyse pagamintiems gėrimams. Nuo 1997 m. italų verslo kaimelyje šalia Marijampolės į įmonių statinius bei įrenginius investuota apie 20 mln. Lt. Logistikos centro statybas norima pradėti 2007 m. Projekto sumanytojai tikisi, jog Aleksandravo kaime pastačius logistikos centrą būtų galima alkoholiniais gėrimais bei vaisvandenių aprūpinti Rusijos, Baltarusijos ir Baltijos šalių rinkas. Italijos verslo kaimelyje dabar veikia krovinių transporto remontu užsiimanti bendrovė „Elektrodyzelis“, sendintus medžio masyvo baldus gamina „Faber baldai“. Ten taip pat veikia vaikiškų drabužių detalių siuvykla. Šiuo metu kaimelyje dirba per 120 darbuotojų.

(„Verslo žinios“) **Kauno UAB „Irlanda“, specializuota statybos įmonė, laimėjo Elektrėnų savivaldybės paskelbtą koncesijos konkursą.** Mainais už 8,5 mln. Lt vertės viešosios infrastruktūros objektų įmonė galės išsinuomoti 15 ha žemės prie greitkelio. Pagal šią koncesijos sutartį „Irlanda“ pastatys ir įrengs autobusų stotį, tunelį po greitkelio, sutvarkys kelius, parkus, įrengs vaikų žaidimų ir gyvūnų vedžiojimo aikštelių. Mainais įmonė gauna teisę išsinuomoti beveik 15 ha sklypą tarp Elektrėnų ir greitkelio, kuriame galės statyti komercinės paskirties pastatus. Šiame plote pirmiausia planuojama pastatyti 10 tūkst. kv. m ploto prekybos ir paslaugų centrą.

(delfi.lt) **Rugpjūčio mėn. Trakų rajone veiklą pradėsiantis verslo ir laisvalaikio centras „Margis“ klientams pasiūlys viešbučio, konferencijų centro, sveikatingumo komplekso ir restorano paslaugas.** UAB „Lausna“ valdomas Verslo ir laisvalaikio centras „Margis“ įsikūrė 35 km nuo Vilniaus ir 8 km nuo Trakų važiuojant Aukštadvario kryptimi, 4,2 ha teritorijoje Margio ežero pakrantėje bei pusiasalyje. Į projektą investuota daugiau nei 10 mln. Lt, iš kurių 2,652 mln. Lt skyrė Europos Sąjungos struktūriniai fondai „Parama verslui“. Verslo ir laisvalaikio centre „Margis“ bus trijų žvaigždžių viešbučiams keliamus reikalavimus atitinkantis 31 kambario ekonominės klasės viešbutis su dviem liukso klasės apartamentais. 180 kv. m didžioji konferencijų salė, kurią galima padalinti į tris lygias visiškai izoliuotas dalis, vienu metu talpina iki 160 žmonių. Iš salės bus galima patekti į uždarą 300 kv. m ploto vidinę Verslo ir laisvalaikio centro terasą arba balkoną su vaizdu į Margio ežerą. Sveikatingumo kompleksą Verslo ir laisvalaikio centre „Margis“ sudarys suomiška, rusiška ir turkiška pirtys, baseinas su povandeninėmis srovėmis, treniruoklių kambarys. Centre taip pat įsikurs 60 vietų restoranas su lauko terasa ir vaizdu į ežerą. Centro teritorijoje esančiame pušyne pastatyti 5 nameliai, kiekviena kurių yra po 2 keturviečius apartamentus. Pusiasalio teritorija skirta poilsiui ir pramogoms: ant ežero kranto du atskiri pirčių nameliai iki 20 asmenų kompanijoms. Aktyvaus poilsio mėgėjai galės naudotis „Margio“ centrui priklausančia krepšinio, paplūdimio tinklinio aikštelėmis, lauko teniso kortais. Taip pat iš anksto bus galima užsisakyti kitas aktyvaus laisvalaikio paslaugas.

(„Lietuvos rytas“) **Nuolatos didėjantis poilsiautojų skaičius Palangoje optimistiškai nuteikia apgyvendinimo paslaugas nusprendusius teikti verslininkus. Pastaraisiais metais Palangoje kiekvieną sezoną įkurtuves švenčia iš karto po kelis viešbučius.** Šią vasarą poilsiautojams duris atvėrė naujai pastatytas 56 numerių viešbutis „Gabija“ ir 23 numerių „Kerpė“. Netrukus pirmuosius poilsiautojus turėtų priimti 11 kambarių svečių namai „Feliksas“. Pernai buvo rekonstruotas 31 kambarį turintis viešbutis „Vandenis“ ir 34 kambarių viešbutis „Alka“. Buvo atidaryti nauji 7 numerius turintys svečių namai „Riva Star“ ir 16 kambarių „Eglių paunksnė“. 2004 metais pradėjo veikti didžiausias 98 numerius turintis Palangos viešbutis „Vanagupė“. Šiuo metu prie daugiabučių namu virsiančio „Neringos“ devynaukščio kyla naujo viešbučio sienos. Po dvejų metų du naujus didelius viešbučius abipus Rąžės upės užsimojo pastatyti Vilniaus bendrovė „Pinus Proprius“ ir Klaipėdos „Baltijos Aktima“. Šiuo metu kurorte nakvynę siūlo 25 viešbučiai, 10 svečių namų, 6 poilsio namai, 29 kitos apgyvendinimo paslaugas teikiančios įstaigos. Visos oficialios apgyvendinimo paslaugas teikiančios įmonės vienu metu gali priimti apie 20 tūkst. poilsiautojų.

(„Vakarų ekspresas“) **Šilutėje, kurioje gyvenamoji statyba jau senokai merdi, nors būstų poreikis yra didžiulis, praddami rezervuoti nauji butai netoli miesto centro.** H. Šojaus g. stovinčio penkių aukštų bendrabučio, kuriame bus įrengti jaukūs šiuolaikiški butai, rekonstrukcija jau pradėta. Bendrovės „Varnių projektai“ projekte numatyta, kad iš buvusio bendrabučio liks tik karkasas, o vidus ir išorė bus naujoviški. Būsimieji gyventojai pagal savo poreikius gali rinktis iš penkių skirtingo išplanavimo ir dydžio butų – nuo 28,91 iki 60,42 kv. m ploto. Nuo 2 tūkst. 200 Lt už kv. m kainuojantys butai bus su daline apdaila – sustatytos pertvaros, nutinkuotos sienos, išlygintos grindys. Pagal pirkėjo pageidavimus butą bus galima įrengti ir iki galo, o būsimieji gyventojai galės rinktis ir norimas apdailos medžiagas iš statytojo pateiktų variantų. Gyventojų saugumui pastato lauko durys bus rakinamos, o jų valdymas galimas ir iš lauko, ir iš butų. Kiekvienam butui bus įrengti šalto ir karšto vandens skaitikliai. Šildymo atžvilgiu gyventojai bus nepriklausomi – butuose numatomi radiatoriai su termostatiniais reguliatoriais ir šilumos apskaitos skaitikliai. Šilumą butuose saugos langai su penkių kamerų profiliais ir stiklo paketais su selektyviu stiklu. Beje, perkantiems butą šiame šiuolaikiškai įrengtame ir šiltame name projekto finansavimo partneris SEB Vilniaus

bankas pasiūlys būsto kreditą išskirtinėmis sąlygomis. Bet kokiai kredito sumai banko palūkanų normos marža bus ne didesnė nei 0,8 proc.

(„Jūsų tarpininkas“) **Šeštas pagal valdomą turą Lietuvoje komercinis ūkio bankas numato plėtrą užsienyje ir investuoja į nekilnojamojo turto objektą Maskvoje.** Planuojama plėstis ir į Ukrainą, Rusiją, Kazachstaną ir Jungtinę Karalystę. Pastarosiose dvejose šalyse numatoma steigti atstovybę, o esančias atstovybes Maskvoje ir Kijeve paversti filialais, arba šiose šalyse įsigyti vietos bankus. Ūkio bankas tikisi iki šių metų pabaigos išnuomoti ar parduoti komercinį pastatą Maskvoje, kurio rinkos vertė siekia 111 mln. JAV dolerių (apie 300 mln. Lt). Į šį biurų pastato statybą jau investuota 81 mln. dolerių, o papildomai numatoma investuoti dar 11 mln. dolerių. Iš 22,3 tūkst. kv. m „A“ klasės biuro pastato nuomos planuojama per metus gauti apie 12-14 mln. dolerių (apie 32,4-37,8 mln. Lt) pajamų.

(„Jūsų tarpininkas“) **Investicijų bendrovės „Invalida“ valdoma įmonė „Dommo“ Latvijos sostinės centre įsigijo dar vieną žemės sklypą, kuriame numatoma plėtoti gyvenamųjų namų statybą.** Šiame sklype planuojama pastatyti iki 10 tūkst. kv. m gyvenamojo ploto, tačiau apie investicijas ir jų įgyvendinimo terminus kalbėti dar ankstoka. „Dommo“ įkurta Latvijoje veikiančių įmonių įgyvendinamų projektų valdymui. Šiuo metu „Invalidos“ grupei Latvijoje priklauso 6 bendrovės, dirbančios nekilnojamojo turto srityje: „InReal“, AMMO, „Gravity“, „Industrial and logistics centre „Lapegles“, „Celtniecibas Pasaule“ ir „Dommo“. Pusė kai kurių įmonių akcijų priklauso koncerno „MG Baltic“ įmonei „MG valda“, kuri yra „Invalidos“ įmonių grupės strateginė partnerė investicijoms Latvijos nekilnojamojo turto rinkoje. „Invalidos“ grupės įmonės Latvijoje investuoja arba numato šimtus milijonų siekiančias investicijas tiek į gyvenamąją statybą, tiek į komercines ir sandėliavimo patalpas.

(„Jūsų tarpininkas“) **Investicijų bendrovės „Invalida“ nauja įmonė „Incredo“ investuos į nekilnojamojo turto projektus Ukrainoje.** „Incredo“ yra dar nauja įmonė ir projektų šiuo metu dar neplėtoja. „Invalidai“ priklauso 100 proc. Ukrainos „Incredo“ akcijų. Šioje šalyje taip pat veikia „Inreal“ padalinys, kurio 80 proc. akcijų priklauso investicijų bendrovei.

Spauda ir nuomonės

(„Lietuvos rytas“) **Vilniaus Didlaukio gatvės 42-ojo namo gyventojai prašo valdžios nugriauti jų namą.** Vilniečiai patikėjo verslininkų argumentais, jog senų daugiabučių neverta renovuoti, o juos geriau griauti. Tačiau daugiabučio gyventojų iniciatyvą valdininkai sutiko atsainiai. „Mūsų namas statytas prieš 25 metus. Bet jo būklė kur kas prastesnė nei daug senesnių blokinių namų Žirmūnuose ar Naujininkuose. Kai stipriau pašąla – butuose šalta. Kai lyja, visi stovime su indais prie langų, nes vanduo bėga čirukšlėmis“, – pasakojo namo gyventojas Romualdas Mickevičius. Gyventojai baiminasi, kad bet kuriuo metu gali nukristi laiptinių stogeliai ar balkonai. Nors kai kurie žmonės šiame name gyvena nuo jo pastatymo, baimės, jog bet kuriuo metu gali įvykti nelaimė, neatsikratė. Ekspertai nustatė, kad pagrindiniai defektai atsirado dar prieš pradėdamą eksploatuoti. Klaidų pridarė ir projektuotojai, ir statybininkai. O kai daugiabutyje pradėjo gyventi žmonės, dėl eksploatacijos pastato būklė dar labiau pablogėjo. Vos ant pamatų besilaikančio daugiabučio gyventojai kreipėsi į Vyriausybę. Ši pavedė sudaryti komisiją iš Aplinkos ministerijos ir sostinės savivaldybės pareigūnų. Valdininkų komisijos pagalba buvo labai paprasta, tačiau nepaguo džiant. Gyventojams buvo tik pasiūlyta steigti bendriją ir ieškoti būdų renovuoti pastatą.

(„Vakarų ekspresas“) **Maždaug po dvejų metų gyvenamosios statybos tempais uostamiestis turėtų pasivyti Vilnių – per metus bus pastatoma apie 320 tūkst. kv. m bendro gyvenamojo ploto.** Pasak Klaipėdos savivaldybės administracijos Architektūros ir miesto planavimo skyriaus vedėjo Almanto Mureikos, tokios prognozės teikiamos atsižvelgiant į parengtų detaliųjų planų, išduotų sąlygų jiems rengti ir pareikštų iniciatyvų skaičių. Pagrindinė plėtra, anot jo, numatoma keičiant žemės ūkio sklypų paskirtį į gyvenamąją. Gyvenamųjų teritorijų naujame dar nepatvirtintame Bendrajame plane numatyta iš viso 2060 ha. Iš jų daugiabučiams suplanuota 460 ha, mažaukštei statybai – 650 ha, o dar 950 ha tipas nenurodomas. Želdiniai ir bendrojo naudojimo erdvės dėl plėtos nenukentės. Pasak A. Mureikos, naujajame Bendrajame plane užfiksuota naujovė – aikštės, bendro naudojimo krantinės ir kitos viešosios erdvės registruojamos Savivaldybės vardu. Jų nebus galima privatizuoti, plotai nemažės – norima, kad net daugėtų. Iki šiol, anot A. Mureikos, visų erdvių ribos dar net nebuvo tiksliai nustatytos. Naujame Bendrajame plane suplanuota iš viso 1318 ha bendro naudojimo teritorijų, kurioms priskirti apsauginiai želdiniai, sodai, kapinės, aikštės ir pan. Uostamiestyje suplanuota 1670 ha miškų. Sutvarkyti, įrengti

takus, anot A. Mureikos, nėra taip paprasta, bet apie pusę miškų vis dėlto turėtų būti pritaikyti rekreacijai. Visuomeninės paskirties plotų uostamiestyje suplanuota 386 ha, pramonės – 541, komercijos – 660, infrastruktūros teritorijų – 2260 ha. Dar apie 300 ha kol kas lieka žemės ūkio paskirties. Beje, Bendrajame plane, kurio viešo svarstymo ir sprendinių pasekmių vertinimo procedūros jau baigtos, o derinimas dar tęsiamas, miesto teritorija yra didesnė: 1997 m. plane ji siekė 7105 ha, o dabar – 9826 ha. Teritorijos, kurių prijungimui prie miesto Klaipėdos rajono taryba nepritarė – dalis Karklės, priemiesčiai į rytus nuo Palangos-Šilutės kelio ir kt. – pateks į miesto įtakos zoną.

(delfi.lt) **Lietuvoje išpirktuose butuose gyvena žymiai daugiau žmonių nei vidutiniškai Europoje**, tačiau mūsų šalyje važinėja gerokai mažiau automobilių, reğimai atsiliekame pagal kompiuterių skaičių ir ypač – interneto ryšio naudojimą namuose. Palyginti su kitomis valstybėmis, stacionariais telefonais Lietuvoje skambina mažiausiai žmonių

– parodė Eurobarometro tyrimas. Pavasarį 30 Europos šalių atliktos gyventojų apklausos duomenimis, išmokėtuose būstuose gyvena tik vidutiniškai 41 proc. regiono gyventojų. Lietuvoje skolų už būstą nemoka net 73 proc. žmonių. „Tokį skirtumą sąlygojo tai, kas pas mus dauguma privatizavo senus butus, kuriuose jie gyvena dar sovietmečiu. Kol kas bent jau didžioji dalis tokių žmonių nekeičia savo gyvenamojo būsto, kitaip tariant – jiems nereikia jokių paskolų“, – sakė TNS Gallup tyrimų direktorius Mindaugas Degutis. Daugiau nei Lietuvoje išpirktų būstų turi slovenai (82 proc.), estai (77 proc.) „Lietuva yra tarp tų šalių, kurios perėjo iš valstybinės ekonomikos, kuriose buvo ribota privati nuosavybė, ten tas skaičius yra didelis. O vakaruose visi gyvena išsimokėtinai“, – komentavo M. Degutis. Eurobarometro duomenimis, už būstą paskolas moka vidutiniškai 26 proc. Europos šalių gyventojų, tačiau Švedijoje dar neišmokėtus butus turi 61 proc., Nyderlanduose ir Danijoje – 54 proc. žmonių. Lietuvoje bankams mokančių skolas už būstą yra tik 8 proc.

Užsienio naujienos

(BNS) **Latvijos centrinė statistikos valdybos duomenimis, statybų kainos Latvijoje antrąjį šių metų ketvirtį, palyginti su tuo pačiu 2005 m. laikotarpiu, išaugo 18,3 proc.** Labiausiai per metus pabrango darbo jėga – 44,5 procento. Išlaidos statybų mašinoms bei mechanizmams padidėjo 16,9 proc., statybinės medžiagos pabrango 6,9 proc. Gyvenamųjų namų statyba šiemet antrąjį ketvirtį buvo 14,7 proc. brangesnė nei prieš metus. Per metų ketvirtį – balandį-birželį, palyginti su sausiu-kovu – statybų kainos Latvijoje pakilo 8,8 proc. – labiausiai nuo 1995-ųjų antrojo ketvirčio. Darbo jėga pabrango 21,7 proc., statybinės medžiagos – 2,8 proc., o išlaidoms statybų mašinoms ir mechanizmams padidėjo 6,1 proc.

(LETA-ELTA) **Latvijos sostinėje Rygoje, Dauguvos upės krante, iškils didžiulis prekybos ir pramogų centras, į kurio statybą bus investuota 70 mln. eurų.** Naujojo centro statyba bus pradėta jau šiais metais, o užbaigta – 2008 m. Centre įsikurs 160 parduotuvių, bus teikiamos įvairios paslaugos. Čia ketinama atidaryti kino teatro kompleksą, elektroninių žaidimų salę, boulingo centrą, žaidimų aikštelės vaikams, taip pat daugybę kavinių ir restoranų. Bendras centro plotas sieks 65 tūkst. kv. m. Prie centro bus galima pastatyti 1,5 tūkst. automobilių. Šiame projekte dalyvauja JAV investicinė bendrovė „New Century Holding“ ir kompanija „Plaza Centers Europe“, kurios pagrindinė veikla yra prekybos ir pramogų centrų Vidurio bei Rytų Europos šalyse statyba.

(„Jūsų tarpininkas“) **Tarptautinio koncerno „S.P.I. Group“ valdoma Latvijos bendrovė „Vertikala pasaule“ ir Austrijos statybų kompanija „Strabag“ pasirašė sutartį dėl daugiafunkcinio verslo ir pramogų komplekso „Z-Towers“ statybos Rygoje.** Projekto vertė sieks apie 130 mln. eurų (448,86 mln. Lt). Bendras verslo ir pramogų komplekso plotas užims daugiau nei 100 tūkst. kv. m. Komplexą sudarys du aukštuminiai pastatai, vieno iš jų aukštis sieks daugiau nei 120 m. Projekto įgyvendintojai tikisi, kad šis verslo kompleksas taps vienu iš žinomiausių architektūrinių objektų Baltijos šalyse. „Strabag“ yra viena didžiausių statybos kompanijų pasaulyje. Bendrovė įgyvendino nemažai aukštuminių pastatų statybos projektų Centrinėje ir Rytų Europoje. Metinė bendrovės apyvarta sudaro 10 mlrd. eurų (34,528 mlrd. Lt).

(„Verslo žinios“) **Sunkius laikus išgyvenančios AB „Alytaus tekstilė“ bendrasavininkis verslininkas iš Singapūro Sonis Asvanas (Sonny Aswan) imasi naujos veiklos – Taline ant tekstilės fabriko**

nuolaužų krūvos jis pasiūlė pastatyti pirmą tikrą dangoraižį Baltijos šalyse. Dideles sumas į Baltijos šalių tekstilės ir popieriaus pramonę investavęs p. Asvanas Talino savivaldybei dabar pateikė 200 m aukščio dangoraižio statybos projektą. Statinys iškiltų buvusioje Talino tekstilės fabriko „Baltex 2000“ 11,5 ha teritorijoje, Talino pramoniniame rajone Kopli. Singapūriečių numatomas verslo centras būtų 100-150 tūkst. kv. m ploto.

(asa.lt) **Paskutinį penkiaaukštį Maskvoje išsaugos kaip epochos simbolį.** Iki 2009–2010 metų Rusijos sostinėje bus nugriauti visi senieji penkiaaukščiai. Jau dabar kai kuriuose apygardose penkiaaukščių griovimo programa baigta, o iš viso Maskvoje jau nugriauta penkiaaukščių, kurių bendras plotas viršija 4 mln. kv. m.

(ELTA) **Kinijos ekonomika per pirmąjį šių metų pusmetį išaugo 10,9 proc., palyginus su tuo pačiu metu pernai, tačiau vyriausybė tikina, jog plėtros stabdymo priemonės pradeda veikti. Buvo imtasi priemonių sumažinti skolinimąsi ir statybas, kad būtų užtikrintas ilgalaikis nuoseklus augimas.** Oficiali statistika parodė, jog šalies eksportas per metus išaugo 25,8 proc. – iki 428,6 mlrd. JAV dolerių. Kinija išlaikė milžinišką prekybos perteklių, nes importas pirmąjį šių metų pusmetį išaugo 21,3 proc. – iki 367,2 mlrd. JAV dolerių. Manoma, kad šiuo metu augimo rodiklis yra priimtinas. Kinija uždraudė statyti prabangius namus naujuose sklypuose, kad mažiau turtingiems gyventojams liktų įperkamo turto, o šalies centrinis bankas griežtina skolinimo kontrolę, apribodamas „per didelį investicijų ir paskolų augimą“. Bankas perspėjo, jog didelės išlaidos statyboms gali sukelti infliaciją ir problemų finansų institucijoms, jei statybų organizatoriams nepavyktų laiku grąžinti paskolų. Statistika parodė, kad antrąjį šių metų ketvirtį, palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai, Kinijos ekonomika išaugo 11,3 proc. Tuo tarpu pagrindinis infliacijos rodiklis – vartotojų kainų indeksas per pirmąjį pusmetį padidėjo 1,3 proc.

(ELTA) **JAV žurnalas „Forbes“ sudarė 2006 m. brangiausių pasaulio namų sąrašą.** Žurnalo darbuotojai išstudijavo garsiausių tarptautinių nekilnojamojo turto kompanijų duomenis ir sudarė brangiausių namų bei butų sąrašą. Brangiausias pasaulyje namas stovi Anglijoje, šalia Vindzoro pilies. Tai „Updown Court“, kuriame yra 103 kambariai, 5 baseinai, o bibliotekos marmurinės grindys dekoruotos 24 karatų auksu. Šio namo vertė – 139 mln. JAV dolerių. Antroje vietoje brangiausių pasaulio namų sąrašė – „Starwood Estate“, esantis Aspene. Namas parduodamas už 135 mln. JAV dolerių. Trečioje pozicijoje atsidūrė Palm Byče

esantis „Maison de L'Amitie“, kurį 2004 m. už 41,25 mln. JAV dolerių įsigijo Donaldas Trampas (Donald Trump). Dabar šis namas parduodamas už 125 mln. JAV dolerių. Į brangiausių pasaulio namų ir apartamentų dešimtuką dar patenka vienas Londone esantis namas, o likusias vietas užima JAV, daugiausia Kalifornijos valstijoje, esantys namai.

(ELTA) **Iki šiol pasaulyje buvo tik vienas septynių žvaigždučių lygio viešbutis. Jungtinių Arabų Emyratuose, 15 km nuo Dubajaus, tiesiog jūroje, dirbtinėje saloje, buvo pastatytas „Burj Al Arab“**

viešbutis. Tačiau europiečiai nusprendė neatsilikti nuo arabų šeichų ir ėmė statyti analogišką unikalų statinį Italijoje. Milano viešbutis „Town House Galleria“ įsikurs tarp operos teatro „La Scala“ ir Milano katedros. Viešbučio gyventojams 30 numerių patarnaus visa patarnautojų armija. Kol kas neskelbiama pragyvenimo „Town House Galleria“ viešbutyje kaina. Greičiausiai ji nebus daug mažesnė nei tos, kurios šiuo metu yra „Burj Al Arab“: 770 eurų už naktį kukliausiame viešbučio numeryje, 7700 eurų – už karališkuosius apartamentus.

Mėnesio frazė

„Profesionalams sunku kalbėti apie tai, kas vyksta, kai visi dėsniai pažeidžiami – barometrai rodo, kad lietaus nebus, o lyja“, - nesiryžta prognozuoti būsimų įvykių būsto rinkoje Zigfridas Račkovskis, UAB „Centro kubas – nekilnojamas turtas“ direktorius. („Verslo žinios“ (2006 07 13, 2 p.)).

„Lietuvoje žmonės turi nedaug alternatyvų. Per savaitę nuvargę, savaitgalį pailsėti gali važiuoti prie jūros, bet pas mus pajūrio ruožas siauras, be to, poilsis ten brangus ir nekokybiškas. Gali išsinuomoti kaimo turizmo sodybą, bet jų Lietuvoje tėra tūkstantis, ir

vietas ten rezervuoti reikia prieš pusę metų. Taigi lieka poilsis prie upių, ežerų, tvenkinių. Sodybų ir sklypų kainos šalia vandens telkinių labai padidintos todėl, kad jų trūksta. Statyti naujų statinių šalia vandens telkinių leidžiama labai mažai, nes Lietuva yra vienas didelis draustinis, ir žmonių poreikiai niekam neįdomūs. Norint gauti leidimą kokiam nors pirtelei statyti, reikia kankintis porą metų“, - nekilnojamojo turto prekybos bendrovės „Faulana“ direktorius Marius Rainys apie sodybų rinkos padėtį ir ją apsunkinančius apribojimus. („Veidas“ (2006 07 27, p. 16-19)).

Mėnesio nuoroda

Svarstant, ką įsigyti butą, namą, ar žemės sklypą savo namui statyti, galima pagalvoti ir apie dar įdomesnę, egzotiškesnę alternatyvą – įsigyti arba išsinuomoti visą nuosavą salą kuriame nors pasaulio krašte. Pavyzdžiui, 14 tūkst. kv. m

ploto salą Kanados pakrantėje galima įsigyti už vos 95 tūkst. Lt.

<http://www.privateislandsonline.com/>

© **Apžvalgą parengė:** UAB „Inreal“ Komunikacijos ir rinkotyros skyrius. Apžvalgoje remiamasi Lietuvos statistikos departamento, Registrų centro, Lietuvos banko ir komercinių bankų duomenimis, šalies ir užsienio naujienų agentūrų bei kitų žiniasklaidos priemonių pranešimais, straipsniais iš periodinių leidinių.

Šis informacinis leidinys nėra pasiūlymas ar rekomendacija pirkti, parduoti ar atlikti kitus veiksmus, susijusius su nekilnojamoju turtu. UAB „Inreal“ už skaitytojų priimtus sprendimus, susijusius su nekilnojamojo turto operacijomis, nėra atsakinga.

Tai analitinio-apžvalginio pobūdžio „Inreal“ informacija, kuri renkama ir analizuojama siekiant informuoti visuomenę apie nekilnojamojo turto rinką ir jos pokyčius, taip palaikant ir didinant rinkos skaidrumą.